

Veranderwetenschap

Nieuwe positionering van de andragologie?

Rob van Es 24 maart 2018

Kring Andragologie, Amsterdam

Rob van Es

Personeel & Organisatie de jaren 70 – ook andragologie

Beleidsmedewerker P&O Gasunie

Wijsbegeerte met twee bijvakken: Literatuur wet. en Film wet.

Docent Sociale Filosofie & Ethiek RUG

Onderzoekmedewerker NWO-Ethiek Nijenrode

Trainer bij IT-bedrijven communicatie

Vanaf 1 jan 1999:

UD Organisatiefilosofie UvA (50%) &

Zelfstandig trainer/adviseur Cultuur & Ethiek (50%).

Veranderdiagnose en Professionele ethiek

Wetenschapsfilosofie (WF)

De filosofie van het wetenschappelijk onderzoek is geen populair onderwerp op de UvA. FMG-onderwijs: in de BA alleen zijdelings, in de MA volgt 10% een Werkcollege WF. FMG-onderzoek: weinig kritisch zelfbewustzijn en debat.

Is dat erg?

Zo af en toe een Charlatan (Diederik Stapel),
een Zonnekoning (Dick Swaab),
of een One trick pony (Harald Merkelbach).

WF voor de M&G 1

1 Crombie / Kwa

Stijlen van wetenschapsbeoefening: klassiek-deductief, taxonomisch, experimenteel, hypothetisch, statistisch, etc.

2 Popper

Wat is je **Zoeklicht**: waar kijk je naar? Context of **Discovery**: waarnemen en betekenis geven. Context of **Justification**: patronen zien, betekenissen onderbouwen. Blijft zinvol.

3 Giddens

Er is sprake van **dubbele hermeneutiek**: het onderzoekobject interpreteert zelf ook!

WF voor de M&G 2

4 Kuhn

Disciplinaire matrix aannames en normen van een onderzoeksgemeenschap.

5 Bourdieu

Praktische logica: hoe doe je wetenschap in de praktijk? Het **Veld** als domein van sociaal handelen met eigen doelen. De soorten **Kapitaal** die je bezit.

6 Latour

Wetenschap als **Netwerken** of werknetten. **Translaties** zijn vertalingen en verplaatsingen van 'feiten'. Het maken van waarheid. **Actanten**.

Veranderwetenschap 1

Ad 1 Stijlen

Inductie: we redeneren vanuit de gebeurtenissen naar de patronen toe.

Taxonomie: we coderen empirisch gedrag in categorieën en komen zo tot concepten.

Analogie als verheldering, bijv. Latour met 'netwerk', Morgan met zelfs acht metaforen.

Veranderwetenschap 2

Ad 2 Het Zoeklicht staat op het leren en veranderen van volwassen actoren

- **Leren:** verwerven van de mogelijkheid tot ander gedrag via andere K., I. en V.-en
- **Veranderen:** het anders worden in een context, af te bakenen van andere termen in het semantisch veld: aanpassen, modificeren, ontwikkelen, hervormen en transformeren.

Veranderwetenschap 3

Ad 3 Dubbele hermeneutiek staat voorop

Oog voor het individuele en het unieke van de gebeurtenissen die bestaan in en vaak dankzij hun omgeving – **contextualisme**.

Om handelingen en gebeurtenissen te begrijpen is een onderscheid in **niveaus** verhelderend: micro, meso en macro; een onderscheid in **rollen**: ouder/kind, huis-/buurtgenoot, leraar-leerling, verzorger/zieke en een besef van **dynamiek** via factoren die als stimulerend of blokkerend worden ervaren.

Veranderwetenschap 4

Ad 4, 5 en 6 De onderzoeksgemeenschap

Aannames en normen: **descriptie**

Moraal in de diagnoses zelf minimaliseren en in de interventies expliciteren.

Praktische logica en veld: **transdisciplinair**

De stakeholders van buiten de academie bij het onderzoek betrekken, interactief.

Netwerken en translaties: **idiosyncrasie**

Niet alleen bij anderen maar ook bij de eigen onderzoekers 'beseffen hoe je kleur geeft'.

Positionering

Sociale wetenschap

Sociologie

Politicologie

Antropologie

Gedragwetenschap

Psychologie

Pedagogie

Onderwijskunde

Andragologie

Handelingsonderzoek

VERANDERWETENSCHAP

Hermeneutisch-narratief Filosofisch-ethisch

Geesteswetenschappen

Implicaties Veranderwetenschap

Voor een groot deel eens met de Stellingname van het Bestuur van de Kring en met Donkers 'Interventiegericht onderzoek'.

Echter, in mijn onderzoek geldt:

Geen missie en zending in de diagnose (emancipatie, humanisme, mensenrechten, etc.). *Niets is boven twijfel verheven.*

Geen gebruik van de term andragologie maar van veranderwetenschap. *Die term leeft in de huidige tijd.*

Niet alleen Veranderen onderzoeken maar ook **Leren**.

Gebruik de **Geesteswetenschappen** uitvoeriger: begrijpen, verhalen, verbeelden, argumenteren, moraliseren en ethiek.

In groepen:

Wat kan deze veranderwetenschap leren van de andragologie (tot in de jaren tachtig)?

Niveaus

Macro (inter-/nationaal)

Meso (organisatie, beroepsgroep)

Micro (individueen-in-interactie)